

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/182/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7797899295
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7797899295.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkýň: 1. W. X., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej O. W., V. Č.. X, 2. F. N.Š., nar. X.XX.XXXX, bývajúcej O. K. Č.. XXX, zastúpených JUDr. Jánom Kožuškom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Špitálska č. 18, proti žalovaným: 1. L. W., nar. X.X.XXXX, bývajúcemu v G. Č.. XXX, 2. Š. M., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu O. N., N. Č.. XX, zastúpenému JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Kpt. Nálepku č. 8, 3. V. W., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v G. Č.. XXX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobkýň proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č. k. 12C/973/1997-618 zo dňa 15.12.2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu žalobkýň v 1. a 2. rade a žalovaného v 2. rade

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) uznesením označeným v záhlaví žalobkyniam v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 2. rade trovy konania v sume 1.456,26 € na účet právneho zástupcovi žalovaného v 2. rade advokátovi JUDr. Jánovi Kizivatovi do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vyslovil, že žiadny z účastníkov vo vzťahu medzi žalobkyňami v 1. a 2. rade a žalovanými v 1. a 3. rade nemá právo na náhradu trov konania.

O trovách konania medzi žalobkyňami v 1. a 2. rade a žalovaným v 2. rade rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. vzhľadom k tomu, že žalovaný v 2. rade nebol od začiatku podania žaloby pasívne legitimovaný a z tohto dôvodu bola voči nemu žaloba zamietnutá. Úspešnému žalovanému v 2. rade priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia advokátom v sume 1.456,26 € v zmysle vyhlášky MS SR č. 163/2002 Z.z. v platnom znení a vyhlášky MS SR. č. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení.

O trovách konania medzi žalobkyňami v 1. a 2. rade a žalovanými v 1. a 3. rade rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo, keďže žalobkyne boli úspešné len v nepatrnej časti a žalovaní v 1. a 3. rade náhradu trov konania nežiadali.

Súd sa pri posúdení náhrady trov konania zaoberal aj možným použitím § 150 ods. 1 O.s.p. Mal za preukázané, že obidve žalobkyne sú starobné dôchodkyne (W. X. s príjmom starobného a vdovského dôchodku v sume 502,- € mesačne a F. N. s príjmom 371,- € mesačne). Ďalej bolo zistené, že obe sú vlastníčkami, resp. spoluvlastníčkami viacerých nehnuteľností. Žalobkyňa v 1. rade W. X. je výlučnou alebo podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v obci Michalovce, k. ú. Topoľany zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. Horňa na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, v Obci Sobrance k. ú. Sobrance na LV č. XXX a k. ú. Ostrov na LV č. XXX F. Č.. XXX. Žalobkyňa v 2. rade F. N. je výlučnou, bezpodielovou alebo

podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci Horňa, k. ú. Horňa zapísaných na LV č. XX, XXX, XXX, XXX, Č.. XXX v obci Sobrance, k. ú. Sobrance na LV č. XXX, k. ú. Choňkovce na LV č. XXX, k. ú. Nižná Rybnica na LV č. XXX, k. ú. Baškovce na LV č. XXX, k. ú. Ostrov na LV č. XXX F. XXX. Skutočnosti týkajúce sa nehnuteľnosti žalobkyň súd zistil z internetovej verzie výpisu z katastra nehnuteľnosti, keďže tieto skutočnosti žalobkyne v tlačive pre dokladovanie majetkových pomeroch neuviedli. Žalobkyňa v 1. rade v tlačive pre dokladovanie pomerov uviedla len, že je podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu v podiele 1 na ul. Jarnej v Michalovciach a nehnuteľnosti v obci Horňa vo výmere 19 árov. Žalobkyňa v 2. rade v tlačive pre dokladovanie pomerov, že je bezpodielovou spoluvlastníčkou 42 árov a podielovou spoluvlastníčkou 1 ha nehnuteľností v k. ú. Horňa, bezpodielovou spoluvlastníčkou rodinného domu postaveného v roku 1976 v hodnote 35.000,- € (neuviedla kde sa nachádza) a podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu postaveného v roku 1945 v hodnote 15.000,- € (neuviedla kde sa nachádza). Poukázala na svoj nepriaznivý zdravotný stav a s tým spojené náklady, ktorú skutočnosť však nepreukázala.

Pri sociálnej situácii je potrebné prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť hradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím tohto výnimočného ustanovenia dotknutá. Keďže však neboli preukázané okolnosti relevantné pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p. na strane žalobkyň, ktoré majú trovy konania uhradiť tak súd o náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Súd je toho názoru, že nepriznaním náhrady trov konania žalovanému v 2. rade, ktorý je tiež invalidný dôchodca s príjmom 406,40 € mesačne, by jeho majetková sféra utrpela.

Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku o povinnosti uhradiť žalovanému v 2. rade trovy konania, podali žalobkyne v 1. a 2. rade v zákonnej lehote odvolanie. Navrhli zmeniť uznesenie v napadnutom výroku tak, že náhradu trov konania žalovanému v 2. rade súd nepriznáva alebo alternatívne vec v napadnutom výroku zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. Mali zato, že súd prvého stupňa sa v rozhodnutí dôsledne neriadil možným použitím ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. Súd síce v napadnutom uznesení konštatuje možnosť použitia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a aj rozvádza dôvody, pre ktoré je možné takéto ustanovenie aplikovať, avšak dôsledne nezvážil skutočné pomery na strane žalobkyň, ktoré sú dôvodmi na použitie tohto liberáčného ustanovenia. Mali za to, že žalobkyňa v 1. rade je dôchodkyňa a jedná sa o imobilnú osobu, ktorá sa pohybuje iba prostredníctvom invalidného vozíka. Teda je odkázaná v mnohých životne dôležitých veciach na pomoc inej osoby, príjem z dôchodku sotva postačuje na úhradu jej základných životných potrieb (bývanie, stravovanie, pomoc inej osoby). Uviedli, že aj keď je žalobkyňa spoluvlastníčkou rodinného domu a tiež spoluvlastníčkou poľnohospodárskych nehnuteľností, jedná sa o taký majetok, ktorý jej neprináša žiadny prospech a v podstate nie je ani speňažiteľný, takže týmto majetkom sa jej sociálna a majetková situácia nezlepšuje. Obdobne je na tom žalobkyňa v 2. rade, ktorá je tiež starobná dôchodkyňa a príjem z dôchodku taktiež sotva postačuje na úhradu jej najnutnejších potrieb. Zo spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam taktiež nemá žiadny prospech a toto nezlepšuje jej momentálnu finančnú a sociálnu situáciu.

Žalovaný v 2. rade navrhol uznesenie v napadnutom výroku potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania. Mal za to, že nebol v konaní pasívne legitimovaný, čo priamo vyplýva aj z uznesenia Krajského súdu v Košiciach č.k. 4Co/99/2011-523 zo dňa 4.2.2015, z ktorého aj citoval. K úvahách o možnom použití § 150 O.s.p. poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo 24/2011 zo dňa 13.3.2014. Mal za to, že súd správne rozhodol o použití ust. § 142 ods. 1 O.s.p. na prejednávanú vec. Poukázal na skutočnosť, že žalobkyne v 1. a 2. rade svojím konaním zjavne účelovým až arogantným konaním tiež zapríčinili vznik ďalších trov vedených na Okresnom súde Michalovce. Uzavrel, že súdne konania boli vyvolané výlučne konaním žalobkyň v 1. a 2. rade a preto nemožno takéto konanie z ich strany považovať za konanie, ktoré by nasvedčovalo situácii, že žalobkyne sú v takej situácii, ktorá by im znemožňovala uhrádzať trovy konania.

Odvolací súd na základe podaného odvolania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal vec bez nariadenia pojednávania, preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§212 ods. 1,3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyň v 1. a 2. rade nie je dôvodné.

Žalobkyne v 1. a 2. rade napadli uznesenie odvolaním čo do výroku o priznaní trov konania žalovanému v 2. rade, a tak právoplatnosť ostatných výrokov, odvolaním žalobkýň v 1. a 2. rade nebola dotknutá (§ 206 ods. 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania zostal teda len výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňami v 1. a 2. rade a žalovaným v 2. rade.

Žalobkyne v 1. a 2. rade podali odvolanie z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., t. j. že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávne posúdenie veci môže spočívať v tom, že súd prvého stupňa posúdil vec podľa nesprávneho právneho predpisu alebo, že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne ho na zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval.

Po preskúmaní veci v rozsahu uplatnených odvolacieho dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť, že by na základe vykonaných dôkazov dospel k nepravým skutkovým zisteniam a že na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri náhrade trov konania, pretože úspešný účastník má nárok na náhradu trov tohto konania. Súd tak uplatňuje zásadu zodpovednosti za výsledok sporu (zásada úspechu). Predpokladmi vzniku nároku na náhradu trov konania sú plný úspech vo veci a účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Žalovaný v 2. rade uplatňujúci si náhradu trov konania mal vo veci plný úspech, lebo návrh žalobkýň proti nemu bol v celom rozsahu zamietnutý. Odvolací súd tiež posudzoval, či trovy konania uplatnené žalovaným v 2. rade vo veci a napokon aj priznané súdom prvého stupňa, boli účelne vynaložené.

Účelnosť vynaložených trov je potrebné posudzovať individuálne v každej veci, či v konaní vykonal konkrétne úkony. Pritom vynaložené trovy tak účastníka konania musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo, ako v tomto prípade, procesná ochrana proti takémuto nároku.

Odvolací súd v danom prípade je toho názoru, že úkony právnej služby, predstavujúce trovy právneho zastúpenia žalovaného v 2. rade boli v priamej príčinnej súvislosti s procesným postojom k predmetu konania a prispeli k procesnému úspechu v konaní žalovaného v 2. rade.

K odvolacím námietkam žalobkýň odvolací súd uvádza nasledovné:

V zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Aplikácia vyššie citovaného ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o prípad hodný osobitného zreteľa, pričom výnimočnosť tohto prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Vždy je pritom potrebné zvážiť okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane toho, v čí prospech má byť toto ustanovenie použité, ako aj na strane toho, komu inak prislúchajúci nárok nie je priznaný. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Výnimočnosť prípadu musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnená. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadnuť v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším

pomerom všetkých účastníkov konania, pričom treba zohľadniť aj pomery toho účastníka, ktorému by inak patrila náhrada trov konania z toho hľadiska, aký bude dopad rozhodnutia v zmysle ust. § 150 O.s.p. na majetkové pomery tohto oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie ust. § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a podobne.

Odvolačný súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne skúmal dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobkyň v zmysle ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., zistil ich majetkové, sociálne a osobné pomery, ktoré podrobne odôvodnil vo svojom rozhodnutí a na ktoré odvolací súd odkazuje. Žalobkyne ani v odvolaní neuviedli také dôvody, ktoré by boli schopné privodiť zmenu rozhodnutia. Navyše žalovaný v 2. rade mal v konaní plný úspech, pričom sa procesne len bránil pred návrhom žalobkyň proti nemu, ktorý bol v konečnom dôsledku v celom rozsahu zamietnutý. V konečnom dôsledku žalovaný v 2. rade ani nebol v konaní vo veci samej pasívne legitimovaný, preto by nebolo spravodlivé nepriznať žalovanému v 2. rade trovy konania.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania žalovaného v 2. rade ako vecne správny v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobkyne boli v odvolacom konaní neúspešné a ani si trovy odvolacieho konania neuplatnili, preto nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému v 2. rade trovy odvolacieho konania nepriznal vzhľadom k tomu, že skutočnosti uvádzané vo vyjadrení k odvolaniu boli súdu už známe a ani ďalšie uvádzané skutočnosti neovplyvnili rozhodnutie odvolacieho súdu.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.